

Брюксел, 5.3.2018г.
COM(2018) 116 final

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА
И ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ**

**Общ доклад на Комисията относно функционирането на REACH и преглед на
някои елементи**

Заклучения и действия

{SWD(2018) 58 final}

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА И ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ

Общ доклад на Комисията относно функционирането на REACH и преглед на някои елементи

Заклучения и действия

(текст от значение за ЕИП)

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Регламентът на ЕС относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (наричан по-надолу „REACH“)¹ влезе в сила през 2007 г.

REACH налага задължения на промишлеността да събира информация за безопасността на химичните вещества, да използва тази информация за разработване и прилагане на подходящи мерки за управление на риска, да съобщава за тези мерки на потребителите на химикали и накрая да документира това в регистрационни досиета, които се представят на Европейската агенция по химикали (ECHA). ECHA или държавите членки преценяват дали информацията за безопасността е достатъчна и, ако не е, изискват допълнителна информация.

С REACH също така се установяват два отделни подхода на ЕС за управление на риска:

- а) *ограниченията* позволяват на ЕС да налага условия по отношение на производството, пускането на пазара и употребата на вещества;
- б) *разрешаването* цели да гарантира, че веществата, пораждащи сериозно безпокойство (SVHC), се използват по безопасен начин, като същевременно се насърчава заместването с подходящи алтернативи.

Един от първоначалните двигатели на политиката² за REACH беше бавният напредък при извършването на оценки на ЕС на риска и прилагането на стратегиите за намаляване на риска за съществуващите химикали³. В допълнение към това за едва 20 % от тези вещества беше налична публично достъпна съвкупност от данни, която да позволява минимален скрининг за оценка на риска. В съответствие с принципа „замърсителят плаща“⁴ REACH прехвърли доказателствената тежест върху промишлеността, като я направи отговорна за безопасността на химикалите по веригата на доставки. В допълнение към това органите следва да се съсредоточат върху

¹ Регламент (ЕО) № 1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH), ОВ L 396, 30.12.2006 г., стр. 1. Поправена версия в ОВ L 136, 29.5.2007 г., стр. 3.

² ОИСП (2015 г.). Preliminary analysis of policy drivers influencing decision making in chemicals management (Предварителен анализ на двигателите на политиката, влияещи на вземането на решения при управлението на химикали). Series on Risk Management № 28. Документ ENV/JM/MONO(2015)21. [Допълнение 6 се отнася до REACH.](#)

³ Преди 1981 г. на пазара в ЕС се предлагаша 100 106 вещества. Понастоящем те се наричат въведени вещества.

⁴ Член 191, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).

онези рискове, които промишлеността не може да управлява по подходящ начин или не го прави. Защитата на околната среда и на здравето на човека бе друг първоначален двигател за REACH, който бе допълнен от целите да се гарантира свободното движение на химикали в ЕС, като така се подобрява конкурентоспособността и иновацията на промишлеността на ЕС и се насърчават методи за провеждане на изпитвания без използване на животни. Регулаторното предложение беше изготвено при следване на последователността от предварителната оценка и оценката на въздействието — подобно на цикъла на политиката, прилаган понастоящем в насоките на Комисията за по-добро регулиране⁵.

REACH също така допринася за изпълнението от страна на ЕС на целта за 2020 г., договорена на Световната среща на високо равнище по въпросите на устойчивото развитие (WSSD)⁶. REACH обедини и съгласува корпуса от законодателни актове в областта на химикалите, приети през предходните десетилетия, като замени 40 различни законодателни акта с един-единствен регламент.

Държавите членки, ЕЧНА и Комисията са длъжни редовно да докладват относно функционирането на регламента⁷. Комисията също така трябва да извършва редица прегледи в рамките на различни срокове⁸. През 2013 г. Комисията представи първия доклад, който обхваща първите пет години от функционирането на REACH и включва някои прегледи⁹.

Настоящият документ представлява вторият доклад на Комисията относно функционирането на REACH. Оценката беше извършена като част от програмата за пригодност и резултатност на регулаторната рамка (REFIT) в съответствие с насоките на Комисията за по-добро регулиране² и се придружава от работен документ на службите на Комисията¹⁰. Настоящият доклад включва три прегледа: един преглед относно евентуалната регистрация на полимери¹¹ и два относно минималните изисквания за информация по отношение на вещества с нисък тонаж (1—10 тона годишно)¹².

2. КОНСТАТАЦИИ ОТ ОЦЕНКАТА

2.1. Постигане на целите на REACH

Около 10 години след влизането му в сила REACH се прилага изцяло и води до резултати, които допринасят за постигането на неговите цели. Въпреки че напредъкът към постигането на целите е по-бавен от първоначалните очаквания, той постепенно се подобрява с натрупването на повече опит.

⁵ https://ec.europa.eu/commission/priorities/democratic-change/better-regulation_bg

⁶ Цел на WSSD: До 2020 г. да се постигне екологосъобразно управление на химикалите и всички отпадъци през целия им жизнен цикъл в съответствие с договорените международни рамки и значително да се намали отделянето им във въздуха, водите и почвите с цел да се сведе до минимум неблагоприятното им въздействие върху здравето на човека и околната среда.

⁷ Вж. член 117 от REACH.

⁸ Вж. член 138 от REACH.

⁹ COM(2013) 49 и SWD(2013) 25.

¹⁰ SWD(2018)58.

¹¹ Вж. член 138, параграф 2 от REACH.

¹² Вж. член 138, параграфи 1 и 3 от REACH.

REACH осигурява всеобхватна система за генериране и оценка на данни за химикалите, които се произвеждат и използват в ЕС, като предназначението ѝ е да подобри защитата на здравето на човека и околната среда и да изведе ЕС на водещо място по отношение на постигането на определената за 2020 г. цел на Световната среща на високо равнище по въпросите на устойчивото развитие. REACH също така повлия на законодателството в трети държави (например Корея или Китай), макар че все още са налице съществени различия и съществува възможност за по-пълно използване на потенциала на REACH да служи като глобален модел за законодателство в областта на химикалите.

Основните преки разходи, понесени досега във връзка с REACH, са свързани с регистрацията и съобщаването на информация по веригата на доставки. Тези разходи се изчисляват на 2,3—2,6 милиарда евро за първите два крайни срока за регистрация. Разходите се оказаха по-високи от очакваното (1,7 милиарда евро), особено за крайния срок за първата регистрация. Допълнителни разходи произтичат от оценката, разрешаването и ограниченията. Предполагаемият мащаб на потенциалните ползи за здравето на човека и за околната среда продължава да бъде от порядъка на 100 милиарда евро за период от 25—30 години. Общите разходи изглеждат оправдани с оглед на отчетените резултати и ползите, които започват да се проявяват.

При оценката бяха установени редица пропуски и ключови въпроси, които възпрепятстват постигането на целите на REACH¹³. От 2013 г. насам бяха изпълнени или се разработват редица подобрения в ефикасността на процесите по REACH; въпреки това бяха установени допълнителни възможности за подобряване и опростяване, по-специално за разширените информационни листове за безопасност, както и за оценката, разрешаването и ограничаването. Въпросите, по които е необходимо най-спешно действие, са:

- несъответствие на регистрационните досиета;
- опростяване на процеса на разрешаване;
- осигуряване на условия на равнопоставеност с дружествата извън ЕС чрез ефективни ограничения и прилагане;
- поясняване на взаимодействието между REACH и останалото законодателство на ЕС, по-специално в областта на здравословните и безопасни условия на труд (ЗБУТ) и в областта на отпадъците.

2.2. Отговорност на промишлеността

Производителите и вносителите изпълниха задълженията за регистрация за съществуващи¹⁴ вещества, като попълниха своите регистрационни досиета навреме и без сериозни сътресения на пазара. При все това не са въведени стимули за дружествата да актуализират своите регистрационни досиета и са необходими допълнителни усилия за отстраняването на значими пропуски в данните или на случаи на неподходящо адаптиране на изпитванията. Мерките за подкрепа на МСП във връзка с техните задължения за регистрация са ефективни, макар че може да се постигне повече.

¹³ За допълнителни подробности вж. SWD(2018)58.

¹⁴ Под съществуващи вещества се има предвид „въведени“ вещества в съответствие с член 3, точка 20 от REACH.

Спазването на изискванията за информация от страна на регистрантите се счита за недостатъчно. Това е свързано с две основни причини: i) възможно е правните изисквания за избягване на изпитванията върху животни да принуждават регистрантите да използват алтернативни методи, вместо изпитванията върху животни, дори когато това не е оправдано; и ii) разликата в оценката на опасностите между регистрантите и органите. В допълнение към това следва да се подобри допълнително настоящият подход за оценка, включително процедурите на ЕСНА за вземане на решения.

Информацията, която се предава по веригата на доставки, непрекъснато се увеличава, но трябва да се повиши нейната ефикасност (например да се намалят разходите за изготвяне и предоставяне на информационни листове за безопасност), особено за МСП. Необходими са подобрения и по отношение на способността на дружествата да изготвят конкретни сценарии на експозиция, по-специално за смеси, както и да им се помогне да изпълняват задължението за уведомяване относно веществата, пораждащи сериозно безпокойство, които се съдържат в изделията.

В REACH се прилага основан на тонажа подход към изискванията за информация, съгласно който по-големият тонаж води до по-всеобхватни изпитвания. Този подход се доказва като пропорционален по отношение на вече пуснатите на пазара вещества. Доказателствата обаче сочат, че е възможно да е обоснована допълнителна оценка доколкото са достъпни изискванията за регистрация на вещества с нисък тонаж и на някои полимери¹⁵.

В сравнение с предишното законодателство (т.е. преди REACH) по-широкообхватното изключение на научноизследователски и развойни дейности и понижените изисквания за информация за нови вещества под 10 тона годишно стимулираха разработването на нови вещества.

REACH позволява на гражданите да отправят въпроси до дружествата дали доставяните от тях изделия съдържат SVHC, но използването на тази разпоредба е ограничено. В случаите, когато се използва, дружествата срещат трудности при изпълнението ѝ.

Разрешаването изпълнява своите цели за гарантиране на подходящ контрол и насърчаване на заместването, когато съществуват икономически и технически възможни алтернативи. Следва допълнително да се повиши ефикасността при изпълнението и да се заложи цел за допълнително намаляване на административната тежест и стопанската несигурност за дружествата, кандидатстващи за разрешение, особено за МСП.

Възможно е изискванията за получаване на разрешение да вредят на конкурентоспособността на дружествата в ЕС, тъй като внасяните в ЕС изделия са освободени от задълженията за получаване на разрешение. Подобрената координация и синхронизация на действията при въвеждането в действие на разрешенията и ограниченията биха могли допълнително да подобрят изпълнението.

¹⁵ За допълнителни подробности вж. SWD(2018)58.

2.3. Действия от държавите членки и Комисията

Държавите членки се възползваха от правото си да предприемат действия във връзка с оценката, разрешаването и ограничаването, но дейностите им са ограничени поради недостатъчни ресурси. Така се намалява броят на веществата, които се оценяват и регулират, и процесът се забавя. Държавите членки следва да гарантират по-ефективно и хармонизирано прилагане на REACH, докато системата за бърз обмен на информация (RAPEX) гарантира безопасността на потребителските продукти. Макар че бяха извършени подобрения посредством съгласувани усилия в рамките на форума на ЕСНА¹⁶, националните дейности по прилагане следва да бъдат укрепени, включително контролът върху вносните стоки.

Напредъкът при работата по пътната карта по отношение на SVHC¹⁷ надхвърля очакванията. Вече са оценени повечето вещества с потвърдени свойства на SVHC, например веществата, които са устойчиви, биоакумулиращи и токсични (PBT), както и канцерогенни, мутагенни или токсични за репродукцията (CMR). Отстраняването на пропуските в данните от регистрацията и подобряването на оценката на веществата ще позволи набелязването на нови SVHC; същевременно оценяването на групи от подобни вещества би могло допълнително да ускори процеса.

Процедурата по ограничаване като цяло функционира добре, макар че са необходими допълнителни подобрения по отношение на ефикасността, както се предлага в действията по-долу.

При анализа на съгласуваността между REACH и останалото законодателство на ЕС Комисията разгледа някои критични елементи¹⁸ в рамките на взаимодействието с Директивата относно ограничението на опасни вещества (ДООВ)¹⁹ и с Регламента относно устойчивите органични замърсители (РУОЗ)²⁰. Взаимодействието между REACH и законодателството в областта на ЗБУТ изисква системни решения за преодоляване на основните случаи на припокриване и на несъответствията.

Понастоящем се предприемат мерки за удовлетворяването на потребностите от информация за наноматериалите чрез предложените изменения на приложенията към REACH. В допълнение към това Комисията подкрепя научните изследвания с цел разработване на алтернативни методи²¹ и насърчава използването на човешки биомониторинг при оценката и управлението на риска от химикали чрез инициативи като Европейската инициатива за човешки биомониторинг²² и Информационната платформа за химичен мониторинг²³.

¹⁶ Форум за обмен на информация за прилагането.

¹⁷ [Пътна карта по отношение на веществата, пораждащи сериозно безпокойство](#), февруари 2013 г.

¹⁸ http://ec.europa.eu/growth/sectors/chemicals/reach/special-cases_en

¹⁹ Директива 2011/65/ЕС относно ограничението за употребата на определени опасни вещества в електрическото и електронното оборудване.

²⁰ Регламент (ЕО) № 850/2004 относно устойчивите органични замърсители, с който се изпълняват задълженията на Съюза по Стокхолмската конвенция.

²¹ За допълнителни подробности вж. приложение 4 към SWD(2018)58.

²² НВМ4ЕУ.

²³ ИРСНЕМ.

2.4. ЕСНА

ЕСНА изигра важна роля при прилагането на REACH и понастоящем вече разполага със значителна компетентност при управлението на химикали. ЕСНА създаде лесен за използване уебсайт, който позволява на заинтересованите страни лесно да осъществяват достъп до най-голямата в света база данни за химикали. ЕСНА също така установи научно сътрудничество с Европейския орган за безопасност на храните (ЕОБХ) и Европейската агенция по лекарствата (ЕМА), както и с други агенции извън ЕС, като това сътрудничество следва да се доразвие, за да се осигури съгласуваност и ползи от взаимодействията.

Около 2020 г. приходите от такси на ЕСНА значително ще намалют²⁴ и Комисията ще трябва да прецени как да запази експертния опит и независимостта на ЕСНА, включително контрола над работните методи на комитетите и смекчаването на конфликтите на интереси.

2.5. Потенциал за опростяване и за намаляване на тежестта

Като цяло при оценката на REACH не бяха установени ненужни правни изисквания и задължения с оглед на преследваните нужди и цели. Налице са възможности за опростяване и за намаляване на тежестта във връзка с начина, по който се прилагат тези изисквания, и по-специално при поясняването как следва да се изпълняват от отговорните лица. При все това опростяването не следва да води до понижаване на нивото на защита на здравето на човека и околната среда.

Бяха установени известни възможности за допълнително опростяване в няколко области, във връзка с изискванията за информация, разширените информационни листове за безопасност, процеса за кандидатстване за разрешения и изискванията за веществата в изделията. В следващата глава са посочени подходящи действия.

3. Действия

3.1. Знания за и управление на химикалите в цялата верига на доставки

Липсата на информация относно съществуващите химикали беше един от двата основни двигатели на политиката, които доведоха до разработването на REACH. След влизането в сила на REACH вече е налице повече информация относно свойствата и употребите на химикалите (например към декември 2017 г. ЕСНА е получила 65 000 досиета за приблизително 17 000 уникални регистрирани вещества), която се използва за оценката и управлението на рисковете от химикали. Въпреки тази положителна тенденция липсата на отговаряща на изискванията информация в **регистрационните** досиета възпрепятства изпълнението на други процеси по REACH и забавя постигането на целите на REACH във връзка със здравето на човека и околната среда.

Трябва да се подобри ефикасността и ефективността на процедурите по **оценка**, прилагани от ЕСНА, нейните комитети, държавите членки и Комисията. Така ще се осигурят по-сериозни стимули за дружествата да актуализират и приведат в съответствие своите регистрационни досиета, както се изисква съгласно REACH.

²⁴ След изтичането на крайния срок за последната регистрация през 2018 г.

Действие 1: *Да се насърчи актуализирането на регистрационните досиета*

Комисията, в сътрудничество с ЕСНА, държавите членки и промишлеността, ще определи защо регистрантите не актуализират своите досиета и, ако е целесъобразно, до първото тримесечие на 2019 г. ще направи предложения за подобрения.

Действие 2: *Да се подобрят процедурите по оценка*

От ЕСНА се иска до 2019 г. да подобри съществено ефикасността на процедурите по оценка посредством:

- 1) определяне на основните причини за несъответствието на регистрационните досиета и разработване на решения;
- 2) по целесъобразност — паралелно прилагане на различните процедури по оценка;
- 3) систематично прилагане на подход на групиране²⁵, когато е възможно;
- 4) подобряване на разпределението на работата с държавите членки във връзка с дейностите по оценка; както и
- 5) подобряване на процедурите за вземане на решения.

REACH разшири вече съществуващите информационни листове за безопасност, като добави т. нар. сценарии на експозиция. Това доведе до подобрения в **комуникацията** и до повече прозрачност във веригата на доставки. При все това редица дружества, по-специално МСП, ги намират за твърде технически и тромави. В допълнение към това, ниското качество на сценариите на експозиция представлява пречка при предоставянето на информация за безопасността по отношение на смеси.

Действие 3: *Да се подобри приложимостта и качеството на разширените информационни листове за безопасност*

- 1) Комисията насърчава повече сектори от промишлеността да разработят и използват хармонизирани формати²⁶ и ИТ инструменти, които биха осигурили повече насочена към потребителя информация и биха опростили изготвянето и използването на разширените информационни листове за безопасност, а също така биха улеснили тяхното разпространение по електронен път.
- 2) Комисията ще обмисли включването на минимални изисквания за сценариите на експозиция за вещества и смеси в информационните листове за безопасност и ще поиска от ЕСНА да разработи методология за информационните листове за безопасност относно смеси.

В съобщението относно химикалите, продуктите и отпадъците²⁷ — един от документите, които трябва да бъдат изготвени в рамките на Плана за действие за кръгова икономика — се обсъжда необходимостта от по-добро проследяване на химикалите, пораждащи безпокойство, в материалите и продуктите, за да се улесни рециклирането и да се подобри използването на вторични суровини. Това проследяване също така би могло да спомогне за преодоляването на сегашните

²⁵ Оценка на групи вещества със сходни свойства вместо на отделни вещества.

²⁶ Като разработените от мрежата за обмен на сценарии на експозиция (ENES).

²⁷ Варианти за решаване на въпросите, свързани с взаимодействието на законодателството в областта на химикалите, продуктите и отпадъците, COM(2018) 32 final и SWD(2018) 20 final.

трудности, с които се сблъскват участниците във веригата на доставки при изпълнението на изискванията за SVHC в изделията²⁸.

Действие 4: *Да се проследяват веществата, пораждащи безпокойство, в рамките на веригата на доставки*

Комисията ще събере доказателства и ще оцени вариантите за преодоляване на предизвикателствата, свързани с веществата, пораждащи безпокойство, както е посочено в съобщението относно химикалите, продуктите и отпадъците. Наред с другото, в рамките на оценката ще бъде проучено дали и как една система за проследяване би могла да допринесе за подобряване на приложимостта на изискванията за информация за SVHC в изделията.

3.2. Подобро управление на риска

Бавният напредък при оценяването на риска и прилагането на мерки за управление на риска за съществуващи вещества беше друг основен двигател за разработването на REACH. В резултат на изискванията за регистрация и разрешаване в дружествата бяха въведени подобрени мерки за управление на риска. Въпреки това процесите по ограничаване и разрешаване трябва да се прилагат още по-ефикасно и с по-бързо вземане на решения.

Прилагането на пътната карта по отношение на SVHC и оценката на ранен етап на евентуални регулаторни мерки чрез доброволна оценка на вариантите за управление чрез регулиране (RMOA) се доказват като ефективни инструменти, с които до 2020 г. да се гарантира набелязване на всички известни съответни SVHC, както и на евентуалните регулаторни мерки. Акцентът при набелязването на SVHC се премества към вещества, които изискват оценка във всеки отделен случай на условието относно пораждането на еквивалентна степен на безпокойство²⁹. Заедно с ЕСНА и държавите членки, Комисията ще гарантира, че критериите за това набелязване се разработват и прилагат по последователен начин.

В допълнение към това процесът на разрешаване се счита за ефективен стимул за заместване на SVHC по цялата верига на доставки, макар че трябва да се увеличат усилията за насърчаване на заместването на SVHC, особено сред МСП.

Действие 5: *Да се насърчи заместването на SVHC*

Комисията, ЕСНА и държавите членки ще увеличат действията за подкрепа, за да се улесни заместването на SVHC. Тези дейности могат да включват насърчаване на изграждането на капацитет и мрежи за сътрудничество, както и насърчаването на свързаните с НИРД (ресурси на ЕС и държавите членки) инвестиции в устойчиви химикали и технологични иновации.

С въвеждането на процеса по **разрешаване** възникнаха и редица практически предизвикателства и опасения, във връзка с които трябва да се предприемат мерки. Следва да продължат полаганите усилия за опростяване на процеса по разрешаване с цел да се пояснят изискванията и целият процес да стане по-лесен за прилагане и по-предвидим за заявителите.

²⁸ Членове 7 и 33 от REACH.

²⁹ В съответствие с член 57, буква е) от REACH.

При извършването на РМОА са необходими доказателства, за да се разбере практическата приложимост на евентуалните регулаторни мерки (разрешаване или ограничаване) с цел осигуряване на информация за процеса на вземане на решения. Това включва наличната социално-икономическа информация, като например известните употреби, броя и размера на участниците във веригите на доставки, както и наличната информация относно техническата и икономическата приложимост на евентуалните по-безопасни алтернативни вещества или технологии.

Действие 6: *Опростяване за по-лесно приложим процес по разрешаване*

Комисията ще продължи да полага усилия процесът по подаване на заявления за разрешаване да стане по-лесно приложим за операторите, включително за МСП, посредством:

- 1) опростяване на заявленията за продължителна употреба на SVHC в резервни части за изделия, които вече не се произвеждат³⁰, и допълнително разглеждане през 2018 г. на случая със заявленията за малък обем;
- 2) внимателно наблюдение и разглеждане на трудностите, свързани с подаването на заявления за разрешаване, които обхващат множество оператори;
- 3) намаляване на таксите за заявителите със съвместни заявления за разрешаване, като същевременно се балансират нивата на таксите за всяка употреба, за да се отрази по-добре работното натоварване на комитетите на ЕСНА през 2018 г.

Действие 7: *Социално-икономическа информация на ранен етап с оглед на евентуални регулаторни мерки*

В сътрудничество с Комисията и държавите членки ЕСНА ще проучи варианти за доразвиване и използване на наличната социално-икономическа информация, която да бъде разгледана на етапа на РМОА.

Досега броят на новите **ограничения** не е отговорил на първоначалните очаквания. Въпреки че процесът се подобри в резултат на действията, стартирани след прегледа на REACH през 2013 г., съществуват възможности за допълнителни подобрения, по-специално за определяне на съответните кандидати за ограничаване и за повишено участие на държавите членки.

Действие 8: *Да се подобри процедурата по ограничаване*

- 1) От ЕСНА се иска да поясни информацията, която е необходимо да бъде получена от обществените консултации, включително минималната информация, която следва да бъде представена от промишлеността при подаване на искане за дерогация (временна или не) от ограниченията.
- 2) От ЕСНА се иска да определи съответните случаи за ограничаване като част от редовните си дейности по скрининг, като отчита и веществата, които са обхванати само от националното законодателство.

³⁰ Употреби на SVHC за производството на резервни части за поправка на изделия, които не се произвеждат след датата на забрана (например въздухоплавателни средства и моторни превозни средства).

3) Комисията ще продължи да полага усилия за определяне на подходящи случаи за ограничаване на CMR вещества в потребителски изделия чрез опростена процедура в съответствие с член 68, параграф 2.

Действие 9: Да се повиши допълнително участието на държавите членки в процедурата по ограничаване

Комисията и ЕСНА ще работят с държавите членки за допълнително опростяване на изискванията за подаване на регистрационни досиета, за повишаване на капацитета на държавите членки да разработват досиета за нови ограничения и за осигуряване на конструктивни решения, като например насърчаване на изготвянето на съвместни досиета от няколко държави членки и/или в сътрудничество с ЕСНА.

Действие 10: Да се определи рамка за прилагането на принципа на предпазните мерки³¹

Комитетът за оценка на риска и комитетът за социално-икономически анализ на ЕСНА следва да гарантират, че в техните становища се посочва кога научните данни не позволяват да се извърши пълна оценка на риска. Това следва да включва и каква информация е необходима, за да се отстранят неяснотите, графика за генериране на такава информация, както и оценка на потенциалните последици, ако не се предприемат действия, за да може Комисията да обмисли дали е оправдано да предприеме действие въз основа на принципа на предпазните мерки, залегнал в основата на правния текст на REACH.

В REACH е заложено такова взаимодействие между **разрешаването и ограничаването**. В него се предвижда, че по отношение на веществата, подлежащи на разрешаване, след датата на забрана ЕСНА следва да проучи дали използването им в изделия поражда риск за здравето на човека или околната среда, който не е контролиран адекватно, и, ако това е така, следва да започне процедура по ограничаване. Необходимо е да се ускори оценката на нуждата от ограничения по отношение на вносни изделия, които съдържат вещества, подлежащи на разрешаване³², за да се гарантират условия на равнопоставеност между икономическите оператори във и извън ЕС. Следва да се проучи дали и как да се прилага процедурата по разрешаване към употребите на SVHC, които не подлежат на ограничения, за да се постигне съпоставимо управление на риска и заместване по по-ефикасен и предвидим начин.

Действие 11: Взаимодействие между разрешаването и ограничаването

1) От ЕСНА се иска да проучи систематично изготвянето на регистрационни досиета преди датата на забрана на всяко вещество, което подлежи на разрешаване и е налично в изделия, в съответствие с член 69, параграф 2.

2) Комисията, ЕСНА и държавите членки ще оценят взаимодействието между ограничаването и разрешаването с цел да се постигне съпоставимо намаляване на риска по по-ефикасен начин чрез управление на риска и заместване.

3.3. Съгласуваност, прилагане и МСП

Необходими са допълнителни действия, за да се поясни **взаимодействието** между REACH и останалото законодателство на ЕС; по-специално следва да продължи да се

³¹ COM(2000) 1 относно принципа на предпазните мерки.

³² В съответствие с член 69, параграф 2 от REACH.

работи по взаимодействието между REACH и законодателството в областта на ЗБУТ и в областта на отпадъците³³.

Действие 12: *Взаимодействие между REACH и законодателството в областта на ЗБУТ*

Комисията ще предложи следните конкретни стъпки, с които да се отстрани припокриването и да се поясни взаимодействието между REACH и ЗБУТ:

- 1) Поясняване как да се използват инструментите по REACH (например сценарии на експозиция, информационни листове за безопасност), за да се повиши ефективността на законодателството в областта на ЗБУТ.
- 2) Подобряване на координацията между националните органи, отговарящи за прилагането на REACH и на законодателството в областта на ЗБУТ.
- 3) Съгласуване на методологиите за установяване на безопасни нива на експозиция на химикали на работното място — до първото тримесечие на 2019 г.
- 4) Разширяване на ролята на комитета за оценка на риска (КОР) на ЕСНА, като се включат и социалните партньори, с цел да се осигурят научни становища по законодателството в областта на ЗБУТ, като същевременно се зачита ролята на Консултативния комитет за безопасност и здраве на работното място.

Необходимо е да се укрепи **изпълнението** на задълженията на всички участници, включително регистрантите, потребителите надолу по веригата и особено вносителите, за да се гарантират условия на равнопоставеност, да се изпълнят целите на REACH и да се осигури съгласуваност с предвидените действия за подобряване на спазването на законодателството и управлението в областта на околната среда³⁴. Последователното докладване за действията по прилагане от страна на държавите членки ще позволи да се извърши по-добра оценка на този важен аспект на REACH.

Действие 13: *Подобряване на прилагането*

- 1) До първото тримесечие на 2019 г. Комисията ще разгледа възможността за допълнителни мерки (като препоръки, документи с насоки, обучение и пилотни проекти) съгласно съответния законодателен инструмент, за да поясни и разшири ролята на органите, отговарящи за прилагането на REACH, както и на митническите органи при прилагането на REACH.
- 2) От форума на ЕСНА и от държавите членки се иска да определят съпоставими параметри относно прилагането. Въз основа на тези параметри държавите членки следва да докладват ежегодно на ЕСНА с цел наблюдение на осъществяваните от държавите членки дейности по прилагането.

МСП продължават да са по-уязвими към въздействието на REACH в сравнение с големите дружества поради ограничените си финансови и човешки ресурси, особено с оглед на крайния срок за регистрация през 2018 г., във връзка с който се очаква участието на много повече МСП спрямо предишните крайни срокове за регистрация,

³³ Тази точка е разгледана в действие 4 по-горе.

³⁴ COM(2018) 10 — Действия на ЕС за подобряване на спазването на законодателството и управлението в областта на околната среда.

както и поради предизвикателствата, пред които са изправени потребителите надолу по веригата.

Действие 14: *Да се подкрепи спазването от страна на МСП*

От ЕСНА и държавите членки се иска да увеличат усилията за разработване на специално пригодени насоки и инструменти за подкрепа, насочени към нуждите на МСП, като използват информацията от доброволните действия на промишлените организации. Тези инструменти могат да включват събиране на най-добри практики, създаване на специфични за даден сектор решения и публикуване на документи на националните езици.

3.4. Такси и бъдеще на ЕСНА

Добре функциониращото и ефикасно изпълнение на всички процеси по REACH изисква дългосрочна стабилност по отношение на финансите и ресурсите, за да могат да се поддържат необходимите компетентности и да се повишава ефикасността, като същевременно се отчитат бюджетните ограничения. Трябва да се обмисли финансирането на ЕСНА след 2020 г. и да се засили участието на държавите членки в работата на ЕСНА. В рамките на периода 2007—2020 г. финансирането на ЕСНА се осигурява от такси (70 %) и от изравнителна субсидия (30 %). След 2020 г. приходите от такси (по-специално от регистрация) се очаква рязко да намалеят. Поради това трябва да се преразгледа устойчивостта на финансирането на ЕСНА.

През следващите години се очаква ЕСНА да се превърне в европейски и световен референтен център за устойчиво управление на химикали, който е в състояние да подпомага прилагането на повече законодателни актове на ЕС, ако Комисията представи предложения в тази връзка.

Действие 15: *Такси и бъдеще на ЕСНА*

1) Като се има предвид, че и в многогодишната финансова рамка след 2020 г. ще бъдат налице бюджетни ограничения, Комисията ще проучи начини, чрез които да се гарантира мисията и независимостта на ЕСНА, и ще прецени всички възможни варианти за финансиране в контекста на прогнозираните намалени приходи от такси, включително чрез ограничаване на разходите.

2) До 2019 г. ЕСНА се приканва:

i) да преразпредели персонал към други области на работа след приключването на процеса по регистрация за въведените вещества с цел да се повиши научният и технически експертен опит във връзка с безопасността на химикалите и да се разработят методологии за тяхната оценка;

ii) да продължи да набелязва пропуски в ефикасността и да предлага цели за изпълнение.

3) С оглед на горепосочените ограничения Комисията внимателно ще оцени дали да възлага допълнителни задачи на ЕСНА и свързаните с това ресурси.

3.5. Необходимост от допълнителна оценка

При прегледите, свързани с изискванията за регистрация на вещества с нисък тонаж и на полимери (член 138), беше установена необходимост от оценка доколкото са достъпни

допълнителните изисквания за регистрация за съответните дружества, особено с оглед на броя на МСП, които е възможно да бъдат засегнати.

Действие 16: *Преглед на изискванията за регистрация на вещества с нисък тонаж и на полимери*³⁵

Комисията ще проучи допълнително информацията, която е необходима, за да се оцени доколко са достъпни допълнителните изисквания за информация за вещества с нисък тонаж или за определяне на съответните полимери, които е възможно да подлежат на регистрация.

Комисията ще продължи да наблюдава ефектите от задължението за регистрация до 2018 г. върху МСП, като ще обърне внимание на общите понесени разходи, наличието на химични вещества и евентуалните структурни промени на пазара на ЕС.

Комисията ще проучи различни варианти за отстраняване на пропуските в данните и за подобряване на качеството, надеждността и прозрачността на данните в контекста на REACH. Това е част от по-широкообхватната дискусия относно подхода на ЕС към прозрачността, качеството и независимостта на данните^{36,37}, на които се основават оценките на риска и решенията за управление на риска.

По отношение на CMR вещества, за които не съществуват безопасни нива на експозиция, в ЕС няма консенсус какво ниво на риска би могло да се счита за приемливо. В допълнение към това правилата по REACH за определяне на подходящи мерки за управление на риска за такива вещества не включват понятието за приемлив риск. Ще продължи обмислянето на приемливи нива на риска и дали те могат да изпълняват определена роля в съответните процеси по REACH.

4. ЗАКЛЮЧЕНИЯ

В оценката на REACH като цяло се заключава, че REACH отговаря на днешните опасения на гражданите относно безопасността на химичните вещества³⁸.

REACH е ефективен, но са установени възможности за допълнително подобряване, опростяване и намаляване на административната тежест, които могат да бъдат постигнати чрез изпълнение на посочените в доклада действия. Те следва да бъдат изпълнени в съответствие с подновената стратегия за промишлената политика на ЕС³⁹, Плана за действие за кръгова икономика⁴⁰ и Седмата програма за действие за околната среда⁴¹.

³⁵ Преглед в съответствие с член 138, параграфи 1, 2 и 3 от REACH.

³⁶ C(2017) 8414 final — Съобщение относно Европейската гражданска инициатива във връзка с използването на глифосат.

³⁷ Пътна карта относно прозрачността и устойчивостта на модела на ЕС за оценка на риска в хранителната верига.

³⁸ [Прочуване на Евробарометър относно безопасността на химичните вещества.](#)

Счита се, че REACH като цяло е съгласуван с останалото законодателство на ЕС в областта на химикалите и че изпълнява международните цели, както е предвидено.

Изпълнението все още продължава във всички области, като до юни 2018 г. предстои да бъдат приключени някои важни етапи, като например крайният срок за последната регистрация. Много от разходите по REACH вече са понесени и ползите започват да се проявяват.

В оценката на REACH се заключава, че правните изисквания и задължения са добре пригодени за задоволяването на нуждите и постигането на преследваните цели. Макар в настоящото съобщение да са набелязани редица действия, които ще подобрят допълнително REACH, понастоящем няма нужда да се променя постановителната му част.